

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2025-08-11

§ 111

Diarienummer: KS/2025:184

Avgifter för gårdsförsäljningstillstånd

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i § 157/2018 om avgifter för serverings- och tobakstillstånd, försäljning av folköl, vissa receptfria läkemedel, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter. Dessa räknas årligen upp utifrån prisbasbeloppet (PBB).

Sammanfattning

Riksdagen antog 2025-04-23 regeringens förslag om att införa gårdsförsäljning genom ändringar och tillägg i alkohollagen. Reglerna om gårdsförsäljning gäller från och med 2025-06-01. För gårdsförsäljning krävs tillstånd och kommunerna är tillståndsgivare och utövar tillsyn.

Av denna anledning behöver kommunfullmäktige besluta om avgifter för detta. Prövningen av den som vill bedriva gårdsförsäljning av alkoholdrycker föreslås därav debiteras samma prövningsavgift som restauranger görs idag, 20 % av PBB (f. n. 11 760 kronor), för nytt tillstånd. För de som redan har serverings- eller provsmakningstillstånd debiteras 9 % av PBB (f. n. 5 292 kronor), vilket motsvarar ändring av serveringstillstånd.

Den årliga tillsynsavgiften föreslås vara 2,5 % av PBB (f. n. 1 470 kronor), vilket motsvarar den lägsta tillsynsavgiften för serveringstillstånd.

Avgifterna räknas årligen om utifrån PBB.

Beslutsunderlag

Omsorgs- och socialnämndens beslut 2025-06-17 / § 118

Tjänsteskrivelse 2025-05-27

Förslag - Avgifter för serverings- tobaks- och gårdsförsäljningstillstånd, samt övrig anmälningspliktig försäljning

Avgifter för gårdsförsäljningstillstånd – jämförelsetabell

Muntlig information av kommundirektör.

Beslut

1. Arbetsutskottet lämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Akten

Mjölby kommun, Omsorgs- och socialnämnden 2025-06-17

§ 118

Diarienummer: OSN/2025:11

Avgifter för gårdsförsäljningstillstånd

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i § 157/2018 om avgifter för serverings- och tobakstillstånd, försäljning av folköl, vissa receptfria läkemedel, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter. Dessa räknas årligen upp utifrån prisbasbeloppet (PBB).

Sammanfattning

Riksdagen antog 2025-04-23 regeringens förslag om att införa gårdsförsäljning genom ändringar och tillägg i alkohollagen. Reglerna om gårdsförsäljning gäller från och med 2025-06-01. För gårdsförsäljning krävs tillstånd och kommunerna är tillståndsgivare och utövar tillsyn.

Av denna anledning behöver kommunfullmäktige besluta om avgifter för detta. Prövningen av den som vill bedriva gårdsförsäljning av alkoholdrycker föreslås därav debiteras samma prövningsavgift som restauranger görs idag, 20 % av PBB (f. n. 11 760 kronor), för nytt tillstånd. För de som redan har serverings- eller provsmakningstillstånd debiteras 9 % av PBB (f. n. 5 292 kronor), vilket motsvarar ändring av serveringstillstånd.

Den årliga tillsynsavgiften föreslås vara 2,5 % av PBB (f. n. 1 470 kronor), vilket motsvarar den lägsta tillsynsavgiften för serveringstillstånd.

Avgifterna räknas årligen om utifrån PBB.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Taxa för gårdsförsäljningstillstånd, 2025-05-27.

Förslag - Avgifter för serverings- tobaks- och gårdsförsäljningstillstånd, samt övrig anmälningspliktig försäljning

Beslut

1. Omsorgs- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fastställa avgifter för gårdsförsäljningstillstånd enligt omsorgs- och socialförvaltningens förslag.
2. Omsorgs- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att avgifterna gäller från och med att protokollet justerats.

Beslutet skickas till
Akten
Kommunstyrelsen

Avgifter för gårdsförsäljningstillstånd

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i § 157/2018 om avgifter för serverings- och tobakstillstånd, försäljning av folköl, vissa receptfria läkemedel, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter. Dessa räknas årligen upp utifrån prisbasbeloppet (PBB).

Sammanfattning

Riksdagen antog 2025-04-23 regeringens förslag om att införa gårdsförsäljning genom ändringar och tillägg i alkohollagen. Reglerna om gårdsförsäljning gäller från och med 2025-06-01. För gårdsförsäljning krävs tillstånd och kommunerna är tillståndsgivare och utövar tillsyn.

Av denna anledning behöver kommunfullmäktige besluta om avgifter för detta. Prövningen av den som vill bedriva gårdsförsäljning av alkoholdrycker föreslås därav debiteras samma prövningsavgift som restauranger görs idag, 20 % av PBB (f. n. 11 760 kronor), för nytt tillstånd. För de som redan har serverings- eller provsmakningstillstånd debiteras 9 % av PBB (f. n. 5 292 kronor), vilket motsvarar ändring av serveringstillstånd.

Den årliga tillsynsavgiften föreslås vara 2,5 % av PBB (f. n. 1 470 kronor), vilket motsvarar den lägsta tillsynsavgiften för serveringstillstånd.

Avgifterna räknas årligen om utifrån PBB.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Taxa för gårdsförsäljningstillstånd, 2025-05-27.

Förslag - Avgifter för serverings- tobaks- och gårdsförsäljningstillstånd, samt övrig anmälningspliktig försäljning

Omsorgs- och socialförvaltningens förslag till beslut

1. Omsorgs- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fastställa avgifter för gårdsförsäljningstillstånd enligt omsorgs- och socialförvaltningens förslag.
2. Omsorgs- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att avgifterna gäller från och med att protokollet justerats.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-05-27
Diarienummer OSN/2025:11

Beslutet skickas till
Akten
Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

I prop. 2024/25:86 *Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker* föreslogs att det ska införas en möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker i syfte att förbättra förutsättningarna för lokal besöksnäring.

Regeringen bedömde att det är förenligt med EU-rätten att införa en småskalig gårdsförsäljning samtidigt som detaljhandelsmonopolet värnas. En förutsättning är att begränsningar införs i syfte att säkerställa att försäljningen är begränsad och att det är besöket snarare än försäljningen som står i centrum. Det föreslås därför bl. a. krav på tillstånd för gårdsförsäljning och att alkoholdryckerna är egentillverkade. Enbart småskaliga oberoende tillverkare ska få meddelas gårdsförsäljningstillstånd. Gårdsförsäljning ska endast få ske till konsumenter som deltar i ett kunskapshöjande besöksarrangemang som anordnats av tillverkaren. Tillståndshavaren ska få bedriva gårdsförsäljning från endast ett försäljningsställe. Försäljningen till varje enskild konsument ska inte få överstiga 0,7 liter spritdrycker, tre liter vin, tre liter starköl och tre liter andra jästa alkoholdrycker vid samma besökstillfälle.

De nya reglerna beslutades 2025-04-23 träder i kraft den 2025-06-01. Reformen kommer att utvärderas och de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning gäller i sex år från ikraftträdandet.

Kommunerna är tillstånds- och tillsynsmyndighet. Kommunerna får även ta ut en avgift för detta.

Lagrum

Lagstöd (enligt prop. 2024/25:86)

- 5 a kap. alkohollagen
- 1 § För gårdsförsäljning krävs det tillstånd (gårdsförsäljningstillstånd).
- 6 § Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd görs skriftligen till den kommun där försäljningsstället är beläget.
- 17 § Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.
- Kommunen får också ta ut en avgift för tillsyn enligt 9 kap. av den som har tillstånd att bedriva gårdsförsäljning.

Samråd

Samråd har skett med Motala kommuns alkohol- och tobaksenhet, med vilka Mjölby kommun har samverkansavtal.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-05-27
Diarienummer OSN/2025:11

Bedömningar/övervägande

Bedömningen är att prövningen av en nyansökan om gårdsförsäljning motsvarar prövningen av nyansökan om serveringstillstånd. På samma sätt motsvarar en prövning av ansökan om gårdsförsäljning för den som redan har ett serveringstillstånd, en prövning av ändring i serveringstillstånd.

Tillsynen bedöms inte vara mer omfattande än att den lägsta tillsynsavgiften för serveringstillstånd är tillräcklig.

Enligt beslut om nuvarande taxa för serveringstillstånd baseras de utifrån prisbasbeloppet (PBB) och räknas om årligen.

Avgifterna föreslås därmed:

- Ny ansökan om gårdsförsäljningstillstånd: 20 % av PBB (f. n. 11 760 kronor)
- Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd, när serverings- eller provsmakningstillstånd redan finns: 9 % av PBB (f. n. 5 292 kronor)
- Tillsynsavgift för gårdsförsäljningstillstånd: 2,5 % av PBB (f. n. 1 470 kronor)
- Avgifterna räknas årligen om utifrån PBB.

Då gårdsförsäljning redan är tillåtet föreslås avgifterna gälla från och med att kommunfullmäktiges protokoll justerats.

Kommunikation av styrdokumentet

Avgiftsdokumentet publiceras på kommunens hemsida.

Omsorgs- och socialförvaltningen

Päivi Pannula
Förvaltningschef

Göran Lidemalm
Förvaltningssekreterare

Mjölby kommun

Avgifter för serverings-, tobaks- och gårdsförsäljningstillstånd, samt övrig anmälningspliktig försäljning, 1 mars 2025

Dokumenttyp: Taxor
Antaget av: Omsorgs- och socialnämnden
Beslutade: 2025-01-28
Tilläggsbeslut: KF/2025-xx-xx/§ xx
Diarienummer: OSN/2025:11
Ansvarig handläggare: Förvaltningssekreterare

Avgifterna baseras på prisbasbelopp för 2025, vilket är 58 800 kr.

Avgifterna gäller från och med 2025-03-01

Prövningsavgifter för serveringstillstånd och kunskapsprov

Typ av tillstånd	Avgift i % av prisbasbelopp	Avgift 2025
Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och till slutna sällskap	20%	11 760
Utvidgade tillstånd (ex. lokalutvidgning och utökat dryckessortiment)	9%	5 292
Utökade serveringstider	6%	3 528
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, inkl. tillsynsbesök	10%	5 880
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	2%	1 176
Stadigvarande tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker	9%	5 292
Tillfälligt tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker	2 % per dag	1 176
Cateringföretag – stadigvarande serveringstillstånd till slutna sällskap	20%	11 760
Ansökan om stadigvarande gemensamt serveringsutrymme	9%	5 292
Ansökan om tillfälligt gemensamt serveringsutrymme	2 % per dag	1 176
Anmälan om ägarförändring på mer än 25 %	4%	2 352
Anmälan av lokal för cateringverksamhet	0,50%	294
Kunskapsprov	3 % per tillfälle	1 764

Tillägg beslutad av kommunfullmäktige 2025-xx-xx

Prövningsavgifter för gårdsförsäljningstillstånd

Typ av tillstånd	Avgift i % av prisbasbelopp	Avgift 2025
Tillstånd för gårdsförsäljning	20%	11 760
Tillstånd för gårdsförsäljning för den som redan har serverings- eller provsmakningstillstånd	9%	5 292

Prövningsavgifter för tobakstillstånd

Typ av tillstånd	Avgift i % av prisbasbelopp	Avgift 2025
Stadigvarande tillstånd för försäljning av tobaksvaror	15%	8 820
Tillfälligt tillstånd för försäljning av tobaksvaror	8%	4 704

Tillsynsavgift för serveringstillstånd

Årsomsättning av alkoholdrycker	Grundavgift i % av prisbasbelopp	Rörlig avgift i % av prisbasbelopp	Avgift 2025
0 – 25 000 kr	2,50%	0,00%	1 470
25 001 – 150 000 kr	2,50%	2,50%	2 940
150 001 – 225 000 kr	2,50%	5,00%	4 410
225 001 – 300 000 kr	2,50%	7,50%	5 880
300 001 – 500 000 kr	2,50%	10,00%	7 350
500 001 – 750 000 kr	2,50%	12,50%	8 820
750 001 – 1 000 000 kr	2,50%	15,00%	10 290
1 000 001 – 2 000 000 kr	2,50%	20,00%	13 230
2 000 001 – 3 000 000 kr	2,50%	25,00%	16 170
3 000 001 – 4 000 000 kr	2,50%	30,00%	19 110
över 4 000 000 kr	2,50%	35,00%	22 050

Tillsynsavgift för övrig försäljning

Typ av försäljning	Avgift i % av prisbasbeloppet	Avgift 2025
Gårdsförsäljning av alkoholdrycker	2,50%	1 470
Försäljning av folköl	2,50%	1 470
Försäljning av tobak	5,00%	2 940
Försäljning av vissa receptfria läkemedel	2,00%	1 176
Försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	2,00%	1 176
Vid samtidig försäljning av tobak	0,00%	0
Försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare	2,00%	1 176
Vid samtidig försäljning av tobak	0,00%	0

Mjölby kommun
Förvaltning: Omsorgs- och socialförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: social@mjolby.se
Besöksadress: Burensköldsvägen 11–13, 595 80 Mjölby

The logo for Världsvan & Hemkär, consisting of a red rounded rectangle with the text "Världsvan & Hemkär" in white sans-serif font.

Världsvan
& Hemkär

Datum 2025-08-04
Diarienummer OSN/2025:11

Handläggare
Anne-Charlotte Selvin

Avgifter för gårdsförsäljningstillstånd - Komplettering jämförelsetabell

Kommunstyrelsens arbetsutskott har begärt en omvärldsbevakning i form av en jämförelsetabell över hur avgifterna gällande gårdsförsäljning och tillsyn ser ut i övriga kommuner i länet. En förfrågan har skickats till samtliga kommuner i Östergötland och inkomna svar redovisas i tabellen nedan. Under rubriken "Upplysningar från kommunerna" finner ni upplysningar som några av kommunerna skickade med *. Två kommuner har inte lämnat svar.

Kommun	Tillstånd i kronor	Tillsyn i kronor
Boxholm*	8 000	1 000
Finspång*	8 000	1 000
Kinda*	8 259	695
Linköping	-	-
Motala*	8 000	1 000
Mjölby	11 760/5 292**	1 470
Norrköping*	16 192	4 416
Söderköping	5 000/4 000**	2 000
Vadstena*	11 760	2 058
Valdemarsvik	-	-
Ydre*	7 113/4 498**	941/628**
Åtvidaberg*	-	-
Ödeshög*	11 760/4000**	Se upplysning nedan

** Avgifter anger ny ansökan samt när serveringstillstånd redan beviljats och krögare söker tillstånd för gårdsförsäljning.

Skrivelse

Datum

2025-08-04

Diarienummer

OSN/2025:11

***Upplysningar från kommunerna.**

- Boxholm kommun uppger att, då de ingår i samverkan med Motala kommun kommer att utgå från samma avgifter som Motala kommun. Ovan angivna avgifter kan därför komma att förändras beroende på Motalas beslutsprocess i ärendet.
- Finspångs kommun meddelar att nämnden hade synpunkter på taxan som föreslagits. De ska skriva fram ett nytt förslag till kommande nämnd och de beräknar att detta ska kunna antas av kommunfullmäktige i oktober. Finspång är en av samverkanskommunerna och Motala kommuns handläggare Susanne Lundström meddelar att de handlägger aktuella ärenden utifrån de avgifter från gällande taxa och det är de summorna som angivits i tabellen. Dessa används tills beslut fattats i Finspångs kommun.
- Kinda kommun har antagit beslut om avgiftstaxa i kommunfullmäktige § 94 / 2025-06-16.
- Motala kommun meddelar kommunfullmäktige fattades beslut om att ändra beloppet 10 000 kronor för gårdsförsäljning till 8 000 kronor. Kommunfullmäktige § 108 / 2025-06-09
- Norrköpings kommun har meddelat avgifterna, men påtalar att frågan om avgifter kommer att återkomma på nämndens sammanträde i september och troligen justeras till lägre avgifter. Angiven avgift för tillsyn gäller från andra året.
- Vadstena kommun meddelar att avgifterna har antagits av nämnden, men inte av kommunfullmäktige.
- Ydre kommun har antagit beslut om avgiftstaxa i kommunfullmäktige § 29/2025-06-16.
- Åtvidabergs kommun meddelar att de inte finns något intresse för gårdsförsäljning i området, därav har inte ändringar gjorts i kommunens avgiftstaxa. Linköpings kommun handlägger deras ärenden.
- Ödeshögs kommun ingår i samverkan med Motala kommun. Avgifterna har meddelats via Motala kommuns handläggare Susanne Lundström. Tillsynsavgiften utgörs av två delar, grundavgift med 2,5% av prisbasbelopp, och en rörlig del som baseras på föregående årsomsättning av alkoholdrycker enligt inlämnad restaurangrapport.

Anne-Charlotte Selvin
Förvaltningssekreterare